

Afscheidsviering vicaris onderwijs

Sint-Baafskathedraal, 23 september 2017

Goede vrienden, ik wil u allen oprecht danken voor wat u allen in verleden en heden voor onderwijs hebt gedaan en doet. Daarom was ik blij dat de focus allereerst gelegd werd op een dankzegging aan God voor ons allen - en mag ik mij verheugen dat de bisschop hierin wou voorgaan.

Dank u, monseigneur. Dank ook aan allen die deze eucharistieviering voorbereid hebben en ze hebben opgeluisterd, dank aan collega Collin, dank aan de acolieten, speciale dank ook aan het *The Viol Society* (waarbij nog een oud-leerling, Joris Van Goethem) en aan Edward De Geest, onze organist... Maar vooral ook dank aan u allen voor uw bidden!

Het kan geen toeval zijn dat de officiële liturgiekalender het evangelie van de zaaier voorstelt. Toen Chrétien mij dat meldde dacht ik dat dit voor mij gekozen was, omdat ik dat nogal eens gebruik binnen onderwijscontext.

Het Evangelie van vandaag trekt immers alle aandacht op God als overvloedige, kwistige schenker van liefde en aandacht. Hij zaait en kan niet anders, of er nu geluisterd wordt of niet. Zijn liefde is onvoorwaardelijk, of de bodem waarop zij uitgezaaid wordt, daarvoor ontvankelijk is of niet...; het speelt geen rol: God is liefde!

Goede vrienden, dit is de Blijde Boodschap, de moeite waard opdat ook de wereld van vandaag dit mag ontdekken. Wie je ook bent, wat je verleden ook geweest is... Ook voor jou is God: liefde!

(‘Op de weg’)

Misschien ben je de platgetrapte mens, die alle grond onder de voet kwijt is, alle vertrouwen verloren, platgewalst door de mokerslagen van het leven... Weet: ook voor jou heeft God zijn liefde kwistig uitgezaaid!

(‘Op de rotsachtige plekken’)

Misschien ben je de mens met het stenen hart geworden, rotsachtig scherp en gevaarlijk, als door een granieten pantser omgeven om je eigen kleinheid en onzekerheid, je ondiepe wortels te verhullen... Weet: ook voor jou is Gods liefde bedoeld!

(‘Onder de distels’)

Misschien ben je de mens van twaalf stielen, dertien ongelukken, die niet kan kiezen, maar alles laat gebeuren, die driftig op alles ingaat, nooit orde schept, in stress verstikt... Weet: ook voor jou is Gods aandacht overvloedig!

Het evangelie is een oproep om met die God een band aan te gaan, dan zal onze platgetrapte weg, onze rotsachtige plekken en onze distelbodem goede grond worden en vrucht opleveren, deels honderd-, deels zestig-, deels dertigvoudig.

Vrienden, bij het einde nam de dankviering toch enigszins de vorm aan van een academische zitting waarin ik centraal stond.

Bijzonder ‘dank u wel’ aan professor Didier Pollefeyt en aan directeur-generaal van Katholiek Onderwijs Vlaanderen, Lieve Boeve... zij zetten mij in de spotlights, al weze het dat zijn - gelukkig maar - de schaduwkanten onbelicht lieten.

En mag ik bij het einde u toch nog even meenemen in mijn Emmaüs verhaal... dat magistrale verhaal dat de evangelist Lucas op het einde van zijn evangelie vertelt.

Jezus is dood en begraven; zijn verhaal lijkt ten einde, zijn 'Blijde boodschap' in rook opgegaan... illusie, wensdroom! Een massa mensen hadden er nochtans in geloofd: dat het waar zou worden van dat 'Rijk Gods', dat het waar zou worden dat elkeen een plaats zou hebben; geen verschoppelingen meer, geen uitgetelden, geen gemarginaliseerden. Met Jezus zou het eindelijk gebeuren; ja, met Jezus zag je het gebeuren: de droom van generaties! 'Vrede en gerechtigheid' werd het genoemd, 'Jeruzalem' als de hemel op aarde, waar Gods Rijk gestalte kreeg! Jeruzalem, als symbool van Gods droom, werd de plaats van diepe ontgoocheling, waar de mens-geworden hoop werd gedood...

De incarnatie van een generatielange joodse verwachting: kruis erover, gedaan!

Lucas doet ons in de huid kruipen van twee teleurgestelde volgelingen van Jezus... Die twee uit Emmaüs, ze keren Jeruzalem - de stad waarnaar generaties lang zich hadden gekeerd, de stad waarnaar elkeen in zijn leven naar hunkerde, waarnaar ook Jezus op zijn levensweg zich had gericht - die stad (als metafoor voor het 'Rijk Gods') keren zij de rug toe en gaan de andere kant uit, Emmaüs, terug naar 't gewone leven, weg van idealen!

We waren zelf nog jong; 't concilie nog maar pas verleden. We droomden van *Gaudium et spes*, over de kerk in de wereld van deze tijd, van *Lumen gentium*, over Christus als het licht voor de volkeren. We droomden van geëngageerd geloof, van een sociaal bewogen kerk, van openheid en verdraagzaamheid... We ontdekten opnieuw 'blijde' boodschap en kerk als nieuw begin, Gods Geest als levende kracht. Jeruzalem niet louter als 'hemelse' stad, maar als ideaal voor hier en nu voor het volk van God. Rome - de 'heilige stad' als 'het nieuwe Jeruzalem' - was een bruisende stad van evangelische inspiratie voor de wereld van morgen! En dan... die na-conciliaire ontgoocheling, versnippering, verwarring...

Ben ook ik - en zo velen van mijn generatie - dan, zoals die eerste Jezus-volgelingen, die ándere weg gegaan, de weg naar Emmaüs? De weg naar het gewone, het doodgewone leven? 'Secularisatie', noemden we dit. Jeruzalem de rug toegekeerd, ontgoocheld doen wat elkeen doet. 'Katholiek' kwam te staan voor 'kwaliteit', niet langer voor 'inspiratie'. Heilige namen verdwenen, ook in scholen. We spraken de taal van de wereld...

En toch..., toch mag ik dankbaar zijn om steeds weer opnieuw dat Emmaüs-wonder: een vreemdeling, een voorganger, een auteur, een getuigenis... iemand als tochtgenoot, als onverwachte, onvertrouwde gestalte van de levende Christus die mij de Schriften opnieuw ontsloot zodat ik Hem mocht herkennen bij het breken van het brood.

Daarom ben ik blij dat ik, bij het eindigen van mijn mandaat als vicaris voor onderwijs, hier samen met de bisschop en met u allen eucharistie mocht vieren.

Vrienden, het wordt zo ongeveer de tijd van de vespers.

Mag ik - tot besluit - voor u en namens u het Magnificat-gebed uitspreken als een laatste bede.

Jarengelen - het was in de Trappistinnenabdij van Brecht - hoorde ik het voor het eerst in de eenvoudige verwoording van Ad den Besten. De serene vrouwenstemmen zongen dit nederige lied.

Eens had ik een goede stem, ook dat is nu verleden tijd.

Maar desondanks - al weze het met een gebroken stem: dit lied van Maria voor ons allen, Klein Danklied.

Gij hebt, o God, dit broze bestaan gewild,
hebt boven 't nameloze mij uitgetild.

Laat mij dan dankbaar leven de volle tijd,
geborgen in de bevende zekerheid

dat ik niet uit dit smal en onvast bestand
van mijn bestaan zal vallen dan in uw hand.

(stilte)

Dank u wel allemaal.

Stefaan Van der Kelen